

پر گزاري هنرهاي دولتي

(گھویب شدہ در سال ۱۳۸۲)

GOVERNMENTAL TENDERS

(APPROVED IN 2005)

پخش تحقیق و قیمت

تابستان ۱۳۸۲

گروه مهندسین مشاور معمار و شهرساز، عمران آب و انرژی Architects, Urban Design, Hydraulics & Energy Consultants

برگزاری مناقصه‌های دولتی (تصویب شده سال ۱۳۸۳) (Approved in 2005)

به کوشش: مهندس عطا... هاشمی، مهندس هادی محمدزاده بصیر، مهندس مرتضی امیرمیران، مهندس سیدرضا میرغفاری

حروفچینی کامپیوتروی: بخش حروفچینی راهشهر

چاپ و صحافی: چاپ شهر

www.rahshahr.com/bulletins

آدرس وب سایت نشریات فنی گروه مهندسین مشاور راهشهر:

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
روزنامه رسمی کشور شماره ۱۷۴۷۴ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۲۹ (صفحات ۷ الی ۴)	۱
نمودار فرآیند برگزاری مناقصه‌ها	۵
رویه برگزاری مناقصه‌ها	۶
اعلام نظر نسبت به قانون برگزاری مناقصه‌های دولتی	۱۱
بررسی و نقد مبانی و اصول	۱۲
بررسی و نقد متن و جزئیات	۱۶
نتیجه‌گیری	۲۱

پیشگفتار

قانون برگزاری مناقصه دولتی از نظر سابقه، نام کاملاً جدیدی است برای برقراری نظام مشترکی در برگزاری مناقصه‌های دولتی که بر خلاف نام خود به سایر روش‌های انجام معامله مانند ترک مناقصه یا موارد عدم لزوم به برگزاری مناقصه نیز پرداخته است.

انجام معاملات در مورد طرح‌های عمرانی، به مجموعه قوانین برنامه و بودجه و آئین نامه‌های معاملات دولتی و شرکت‌ها و دیگر آئین نامه‌ها مربوط به آن مانند آئین نامه تعیین برنده مناقصه و آئین نامه روش ارجاع کار به پیمانکاران و مشاوران و در مورد طرح‌های از محل غیر از اعتبارات عمرانی به مجموعه قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معادلات دولتی معطوف است که قانون حاضر صرفاً برخی از خوابط دو مجموعه را در خود جمع کرده و بسیاری از موارد را نیز باقی گذارد است که این امر بخصوص از جهت استفاده از این قانون و آن دو مجموعه مرتبط با این قانون مشکلات و پیچیدگی خاص اجرایی را موجب شده است.

با توصیف فوق، قانون جدید یاد شده گرچه در بسیاری از موارد از آئین نامه معاملات دولتی و آئین نامه‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نشات و مایه دارد و هر چند که گامی است برای یکنواخت سازی مقررات مناقصه‌گزاری و یا ترک مناقصه‌ها در سطح تمامی دستگاه‌های کشور، لیکن وجود دهها آئین نامه برای شرکت‌های دولتی و آئین نامه‌های موجود سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و نیز آئین نامه معاملات دولتی و قانون محاسبات عمومی که مشخص نیست کدام یک از موارد و مباحث آن هم اکنون باید منسوب محسوب شوند، همراه با مکانیزم طولانی کننده ارجاع کار در این قانون، موجب نگرانی مجریان این قانون می‌باشد.

این موضوع با چند تن از صاحب نظران مطرح شد که ایشان نیز همگی بر این قول متفق بودند که این قانون دارای ابهاماتی در محتوا و یا انشاء می‌باشد، لذا بر آن شدیم که ضمن توضیح سیستماتیک قانون، روح حاکم بر قانون را مورد مطالعه بیشتر قرار داده و نظرات انتقادی نسبت به آن را بیان داریم تا مسئولین محترم ذیربط در صورت صلاح‌الدید اندیشه‌ای برای اصلاح قانون و تبدیل آن به یک مجموعه کامل بدون ابهام بنمایند.

سعید شهیدی

مدیر بخش تحقیق و توسعه

مقدمه

نشریه‌ای که پیش روی شما است قانون برگزاری مناقصه‌های دولتی را از جنبه متن و محتوا و چگونگی روش اجرا توضیح می‌دهد.

نشریه مشتمل بر چهار بخش زیر است:

بخش اول متن قانون با نام برگزاری مناقصه‌های دولتی است که از روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران برگرفته شده و مصوبه مجلس محترم ششم با اصلاحات شورای محترم تشخیص مصلحت نظام می‌باشد. ظاهراً از زمان شروع تا تصویب قانون دو سال بطول انجامیده که حاصل آن هم‌اکنون باید توسط دولت بکار گرفته شود ضمن اینکه اشاره به تدوین آئین‌نامه‌های اجرایی برای اجرای قانون شده است که انشاء برخی از آن‌ها در آینده نزدیک ممکن نیست و برخی از آئین‌نامه‌ها نیز هم‌اکنون وجود دارد که یا باید اصلاح لازم و یا عیناً تنفیذ شوند این مهم نیز تاکنون انجام نشده است.

در بخش دوم نموار یا فلوچارت گردش کار که در حقیقت سیر مراحل مختلف انجام و برگزاری مناقصه براساس قانون مصوب مجلس محترم را نشان می‌دهند و طی آن اهم اقدامات، ایستگاه‌ها و نقاط تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری از ابتدای شروع و تصمیم برانجام معامله و مناقصه‌گزاری تا زمان تعیین نتیجه با نمودار نشان داده شده است. براساس این نمودار مسیر مناقصه‌گزاری عمومی و محدود بصورت جداگانه با نقاط مشترک آن و نیز مسیر مناقصه‌های دو مرحله‌ای و یک مرحله‌ای با نقاط مشترک آن همراه با جریان ارزیابی کیفی مناقصه‌گران و جریان ارزیابی پیشنهادها از نظر فنی و مالی که در مناقصه‌ها دو مرحله‌ای و یک مرحله‌ای هریک اقدامات خاص خود را دارد نشان داده شده است.

بخش سوم، جدول رویه برگزاری مناقصه‌ها است که حاوی اقدامات گوناگون مورد نیاز مناقصه‌ها یا معاملات همراه با زمان و توالی اقدام‌ها و اقدام‌کنندگان (که کارفرما، مناقصه‌گر، مناقصه‌گذار، کمیته‌ها و کمیسیون‌های مختلف هستند) می‌باشد. در این بخش، وظایف هریک از نهادها بخوبی بیان شده است.

بخش چهارم حاوی پیشنهادات و اصلاحات عنوان شده بر محتوا و روح حاکم بر قانون و نیز اصلاحات ویرایشی است که با ورود به تمامی موارد چهارگانه فوق سعی شده است که به دور از هر نوع ابهام یا یک‌سونگری

مشکلات قانون یاد شده بیان گردد و نقاط ضعف و یا قوت آن روش شود و امید است در راستای حصول به واقعیت‌ها و تسهیل در انجام امور با کیفیت کافی و وافی مورد التفات صاحب‌نظران و مسئولین محترم قرار گیرد.

در پایان این مقدمه بسیار بجا خواهد بود که مطالعه‌کنندگان مطالب چنانچه هر نوع اشکال، و ابهام در بیان موضوعات ملاحظه می‌فرمایند یا بر پیشنهادها، انتقاد و توضیحی دارند به این مهندسین مشاور ارسال فرمایند تا با تعامل چند جانبه متن جامع و کاملی تدوین شود تا بخصوص در راستای یک قانون مبتنی بر واقعیت‌ها و معیارهای دقیق و نیازها گام‌های لازم برداشته شود.

عطایا... هاشمی

ماده ۲- تعاریف

وازگانی که در این قانون به کار برده شده، به شرح زیر تعریف می‌شوند:

الف - مناقصه : فرایندی است رقابتی برای تأمین کیفیت مورد نظر (طبق استناد مناقصه)، که در آن تعهدات موضوع معامله به مناقصه گردی که کمترین قیمت مناسب را پیشنهاد کرده باشد، و اگذار می‌شود.

ب - مناقصه گزار؛ دستگاه موضوع بند (ب) ماده (۱) این قانون که مناقصه را برگزار می‌نماید.

ج - مناقصه گر؛ شخصی حقیقی یا حقوقی است که استناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می‌کند.

د - کمیته فنی بازرگانی؛ هیأتی است با حداقل سه عضو خبره فنی بازرگانی صلاحیتدار که از سوی مقام مجاز دستگاه مناقصه گزار انتخاب می‌شود و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها و سایر وظایف مقرر در این قانون را برمهده می‌گیرد.

ه - ارزیابی کیفی مناقصه گران؛ عبارت است از ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه گران که از سوی مناقصه گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی بازرگانی انجام می‌شود.

و - ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها؛ فرایندی است که در آن مشخصات، استانداردها، کارایی، دوام و سایر ویژگی‌های فنی بازرگانی پیشنهادهای مناقصه گران بررسی، ارزیابی و پیشنهادهای قابل قبول برگزیده می‌شوند.

ز- ارزیابی مالی : فرایندی است که در آن مناسب‌ترین قیمت به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون از بین پیشنهادهایی که از نظر فنی بازرگانی پذیرفته شده‌اند، برگزیده می‌شود.

ح - ارزیابی شکلی؛ عبارت است از بررسی کامل بودن استناد و امضای آنها، غیرمشروط و خواناً بودن پیشنهاد قیمت.

ط - انحصار؛ انحصار در معامله عبارت است از یگانه بودن منقضی شرکت در معامله که به طرق زیر تعیین می‌شود:

۱- اعلان هیأت وزیران برای کالاهای و خدماتی که در انحصار دولت است.

۲- انتشار آگهی عمومی و ایجاد تنهای یک منقضی برای انجام معامله.

۳- برنامه زمانی مناقصه: سندی است که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه، مدت اعتبار پیشنهادها و زمان انعقاد قرارداد مشخص می‌شود.

ماده ۳- طبقه‌بندی معاملات

معاملات از نظر نصاب (قیمت معامله) به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- معاملات کوچک : معاملاتی که به قیمت ثابت سال ۱۳۸۲ کمتر از بیست‌میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.

۲- معاملات متوسط : معاملاتی که مبلغ مورد معامله بیش از سقف مبلغ معاملات کوچک بوده و از هد برابر سقف ارزش معاملات کوچک تجاوز نکند.

۳- معاملات بزرگ : معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از هد برابر سقف ارزش مبلغ معاملات کوچک باشد.

تیصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در ابتدای هر سال نصاب معاملات را براساس شاخص بهای کالاهای و خدمات اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، جهت تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

تیصره ۲- مبلغ نصاب برای معاملات کوچک و متوسط مبلغ مورد معامله و در معاملات عمده مبلغ برآورده واحد منقضی معامله می‌باشد.

تیصره ۳- مبلغ یا برآورد معاملات مشمول هر یک از نصاب‌های فوق نباید با تفکیک اقلامی که به طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می‌شوند، به نصاب پایین‌تر برده شود.

ماده ۴- طبقه‌بندی انواع مناقصات

الف - مناقصات از نظر روش بررسی به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مناقصه یک مرحله‌ای؛ مناقصه‌ای است که در آن نیازی به ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها نباشد. در این مناقصه پاکتهای پیشنهاد مناقصه گران در یک جلسه گشوده و در همان جلسه برنده مناقصه تعیین می‌شود.

۲- مناقصه دو مرحله‌ای؛ مناقصه‌ای است که به تشخیص مناقصه گزار، بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها لازم باشد. در این مناقصه، کمیته فنی بازرگانی تشکیل می‌شود و نتایج ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها را به کمیسیون مناقصه گزارش می‌کند و بر اساس مقادیر ماده (۱۹) این قانون برنده مناقصه تعیین می‌شود.

ب - مناقصات از نظر روش دعوت مناقصه گران به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مناقصه عمومی : مناقصه‌ای است که در آن فراخوان مناقصه از طریق آگهی عمومی به اطلاع مناقصه گران می‌رسد.

۲- مناقصه محدود : مناقصه‌ای است که در آن به تشخیص و مسؤولیت بالاترین مقام دستگاه مناقصه گزار، محدودیت برگزاری مناقصه عمومی با ذکر ادله تأیید شود. فراخوان مناقصه از طریق ارسال دعوت‌نامه برای مناقصه گران صلاحیتار [براساس ضوابط موضوع مواد (۱۳) و (۲۷) این قانون] به اطلاع مناقصه گران می‌رسد.

شماره ۱۳۰۸۹۰

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای سید محمد خاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

طرح برگزاری مناقصات که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۲/۹/۲

تصویب گردید و در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۸۳/۱/۲۵ آن و بند (ب) ماده (۲۸) آن و بر اساس

اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع تشخیص

مصلحت نظام ارسال و با اصلاحاتی به تصویب آن مجمع رسید، در اجرای اصل یکصد و

بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست ارسال می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حداد عادل

شماره ۶۷۴۹۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی

قانون برگزاری مناقصات که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و پنجم فروردین

ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و با توجه به موارد ایجاد

شورای نگهبان، بهمجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال و با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۲

به تصویب آن مجمع رسیده و طی نامه شماره ۱۳۰۸۹۰ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۷ مجلس

شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجزای ابلاغ می‌گردد.

رئیس جمهور - سید محمد خاتمی

قانون برگزاری مناقصات**فصل اول - کلیات****ماده ۱- کاربرد**

الف - این قانون به منظور تعیین روش و مراحل برگزاری مناقصات به تصویب می‌رسد و

تنها در معاملاتی که با رعایت این قانون انجام می‌شود، کاربرد دارد.

ب - قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارت‌خانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و

شرکتهای دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (دمواردی) که آن بنیادها و

نهادها از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب

اسلامی، شورای نگهبان قانون اساسی و همچنین دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون

بر آنها استلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از این که قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین

و مقررات عام تبعیت نمایند تغییر وزارت جهاد کشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی

گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و توسعه و نوسازی صنایع ایران،

سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع

معدنی ایران، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و شرکتهای تابعه آنها موظفند

در برگزاری مناقصه مقررات این قانون را رعایت کنند.

تیصره - نیروهای مسلح، تابع مقررات و ضوابط خاص خود و از شمول این قانون

مستثنی هستند.

فاکتور مشخص و به تشخیص و مسؤولیت خود متعابله را با تأثیر گفایت به گسترین بهای ممکن تجاه دهد.
ب - در معاملات متوسط، کاربرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معمله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح و اخذ حداقل سه قدره استسلام کنی، با تأمین گفایت مورد نظر، چنچه بهای بدست آمده مورد تأیید مسؤول واحد تبار کاتی یا مقام مسؤول همتزار وی باشد، معلمه را با عقد قرارداد با اخذ فاکتور تجاه دهد و چنچه اخذ سه قدره استسلام کنی ممکن نباشد با تأیید مسؤول تبار کاتی یا مقام مسؤول همتزار وی به تعادل موجود گفایت می شود.

تبصره - چنچه بزرگ به یکی از روش های زیر عمل می شود:
۱- برگزاری مناقصه عمومی از طریق انتشار فراخوان در روزنامه های کثیر الاتصال
۲- برگزاری مناقصه محدود

ماده ۱۲- ارزیابی کیفی مناقصه گران
الف - در ارزیابی کیفی مناقصه گران، باید مولود زیر لحاظ شود:
۱- تضمین گفایت خدمات و محصولات
۲- داشتن تجربه و دلشن هر زینه مورد نظر.
۳- حسن سبلقه.

۴- داشتن پروانه کارگاهنامه های صلاحیت، در صورت لزوم.
۵- توان مالی متفاضل برای تجاه دارد در صورت لزوم.
ب - مرحله ارزیابی کیفی مناقصه گران به شرح زیر است:

۱- تعیین معيارهای ارزیابی و اهمیت نسبی معيارها.
۲- تهیه اسناد ارزیابی.
۳- دریافت تکمیل و ارسال اسناد ارزیابی لز سوی متفاضل.
۴- ارزیابی اسناد دریافت شده و تعیین امتیاز هر یک از مناقصه گران و رتبه بندی آنها.
۵- اعلام لسلی مناقصه گران صلاحیتار به کارفرما و امتیازات و رتبه آنها (تهیه لیست کوتاه).

۶- مستندسازی ارزیابی کیفی مناقصه گران
ج - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است با همکاری دستگاههای اجرایی حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون این نامه اجرایی ارزیابی کیفی مناقصه گران را با رعایت موازین مقرر در این ماده که بینگر شاخص های اندازه گیری و روش ارزیابی مناقصه گران بشدت تهیه و به تصویب هیأت وزیر بررساند

ماده ۱۳- فراخوان مناقصه
الف - مفاد فراخوان مناقصه حداقل باید شامل موارد زیر باشد:
۱- نام و نشان مناقصه گران.
۲- نوع، گفایت و کیفیت کالا یا خدمات.
۳- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه.

۴- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحويل و گشایش پیشنهادها
۵- مبلغ برآورده شده معمله و مبنی آن (در صورتی که تعیین آن میسر یا به مصلحت بشده)، در مواردی که فهرست بهای پایه وجود دارد، برآورده مربوط طبق فهرست باد شده تهیه می شود.

ب - فراخوان مناقصه عمومی باید به تشخیص مناقصه گزار از دو تا سه نوبت حداقل در یکی از روزنامه های کثیر الاتصال کشوری یا استان مربوط منتشر گردد.
ج - مناقصه گران می تواند علاوه بر موارد مذکور در بند (ب) این ماده از طریق سایر رسانه های گروهی و رسانه های ارتباط جمعی یا شبکه های اطلاع رسانی نیز فراخوان را منتشر نماید.

د - در صورتی که نیاز به برگزاری مناقصه بین المللی باشد، با استفاده از تسهیلات انتباری خارجی مطرح باشد، باید با کسب مجوز های مربوط و با رعایت موازین قانون حاکم انتباری از توان فنی، مهندسی، تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور معمول ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ اگهی مربوط در یکی از روزنامه های کثیر الاتصال و حداقل یک نوبت دریکی از روزنامه های تکمیلی زبان داخلی و یک مجله یا روزنامه بین المللی مرتبط با موضوع مناقصه منتشر شود.

ماده ۱۴- اسناد مناقصه
الف - تملی اسناد مناقصه باید به طور یکسان به همه دلوطایان تحويل شود.
ب - اسناد مناقصه شامل موارد زیر است:
۱- نام و نشان مناقصه گران.
۲- نوع و مبلغ تضمین مناقصه.
۳- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحويل پیشنهادها و گشایش آنها.
۴- مبلغ پیش برداخت و تضمین حسن تجاه کار.

فصل دوم - سازماندهی مناقصه

ماده ۵- کمیسیون مناقصه

الف - کمیسیون مناقصه از اعضا زیر تشکیل می شود:

۱- رئیس دستگاه مناقصه گزار یا نایبینه وی

۲- ذی حساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه گزار حسب مورد

۳- مسؤول فنی دستگاه مناقصه گزار یا واحدی که مناقصه به این حقوق داشت وی برگزار می شود

ب - در مناقصه مربوط به شهرداریها از سوی هوای شهر یک نفر به عنوان ناظر در

جلسات کمیسیون مناقصه شرکت خواهد کرد.

ج - کمیسیون با حضور هر سه نفر اعضا مزبور رضیتی دارد و تمام اعضاء ملک

به حضور در جلسه و لبرانظر هستند. تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضاء معتبر خواهد

بود.

د - در مناقصه دو مرحله ای کمیسیون، مناقصه با حضور رئیس دستگاه مناقصه گزار

تشکیل می شود.

ه - اعضاء کمیسیون مناقصه در شرکهای دولتی یا انتخاب هیئت مدیره می باشند.

ماده ۶- وظایف کمیسیون مناقصه

اهم وظایف کمیسیون مناقصه به شرح زیر است:

الف - تشکیل جلسات کمیسیون مناقصه در موعد مقرر در فراخوان مناقصه.

ب - بررسی پیشنهادهای مناقصه گران از نظر کامل بودن منارک و تلفیق آنها، تغییر خواهان بودن و غیر مشروط بودن پیشنهادهای قیمت (از زیبایی شکل).

ج - ارزیابی پیشنهادها و تعیین پیشنهادهای قابل قبول طبق شرایط و استاندار مناقصه.

د - ارجاع بررسی فنی پیشنهادها به کمیته فنی بازگرانی در مناقصه دو مرحله ای.

ه - تعیین برندگان اول و دوم مناقصه (طبق ضوابط مول ۱۹ و ۲۰ این قانون)

و - تنظیم سورچلسلات مناقصه.

ز - تعمیم گیری درباره تجدید یا لغو مناقصه.

ماده ۷- هیأت رسیدگی به شکایات

به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه گران و مناقصه گزار هیأت رسیدگی تشکیل

می گردد انسانده هیأت رسیدگی به شکایات به توصیب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۸- وظایف هیأت رسیدگی به شکایات

الف - رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرای اسناد

ب - صدور رأی تجدید یا لغو مناقصه.

تبصره ۲- آئین نامه اجرایی این ماده پس از تصویب این قانون و انسانده موضوع ماده

(۷) به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی

به تصویب هیأت وزیر خواهد رسید.

فصل سوم - برگزاری مناقصات

ماده ۹- فرایند برگزاری مناقصات

فرایند برگزاری مناقصات به ترتیب شاخص مرحله زیر است:

الف - تأمین منابع مال

ب - تعیین نوع مناقصه در معاملات بزرگ (یک مرحله ای یا دو مرحله ای، عمومی، یا

محروم).

ج - تهیه اسناد مناقصه

د - ارزیابی کیفی مناقصه گران در صورت لزوم

ه - فراخوان مناقصه.

و - ارزیابی پیشنهادها.

ز - تعیین برنده مناقصه و اتفاق فرادراد.

ماده ۱۰- تأمین منابع مالی

الف - انجام معامله به هر طبق مشروط بر آن است که دستگاههای موضوع بند (ب)

ماده (۱) این قانون به نحو مقتضی نسبت به پیش بینی منابع مالی معامله در مدت فرادراد

اطمینان حاصل و مراتب در اسناد مرتبط قید شده باشد

ب - موضوع پیش بینی منابع مالی و نحوه ضمانت اخیر تمدیدات برای تجاه معامله باید

به صراحت در شرایط و اسناد مناقصه از سوی دستگاه مناقصه گزار قید و تعهد شود.

ماده ۱۱- روش های انجام مناقصه

مناقصه به طرق زیر انجام می شود:

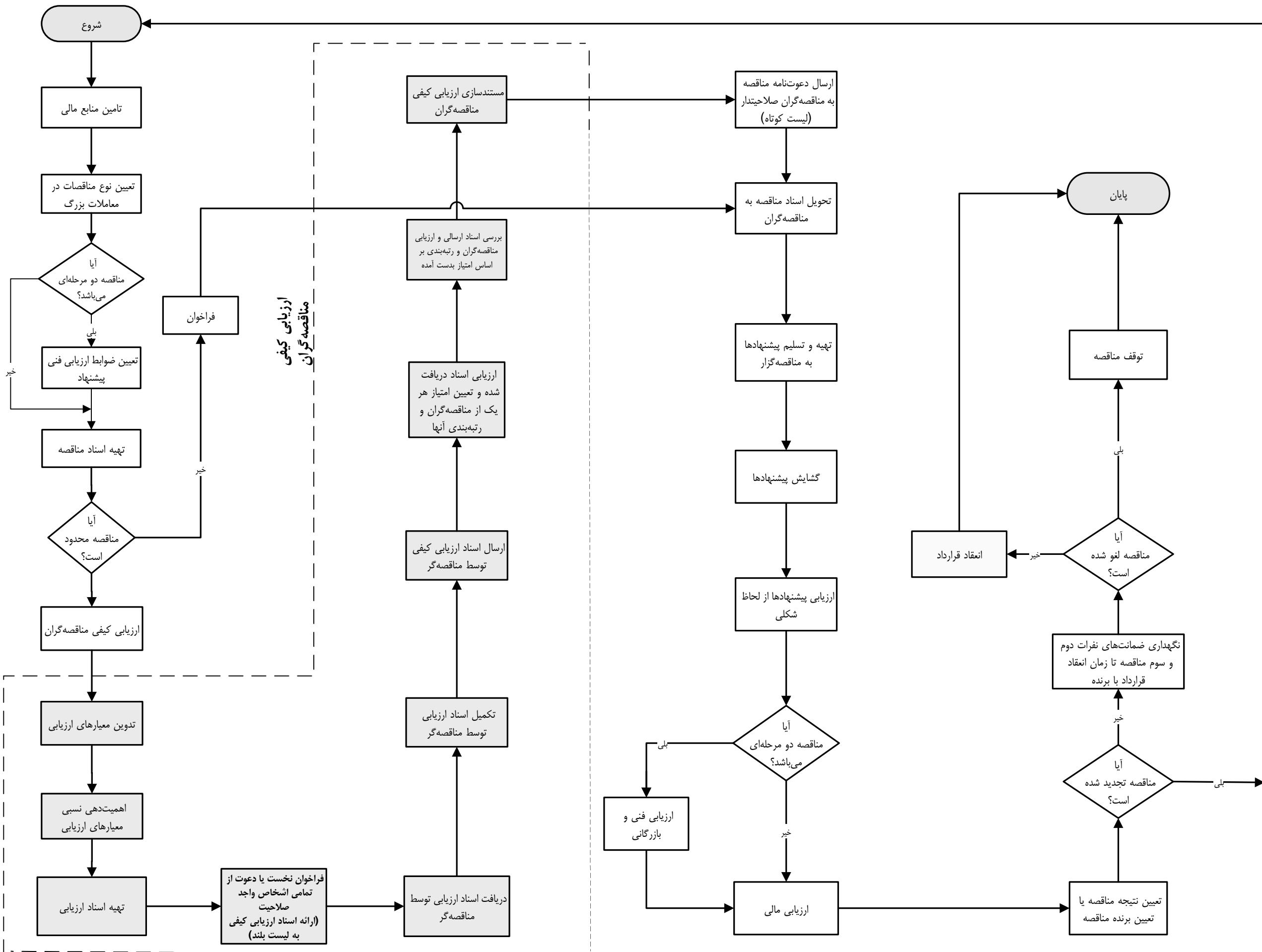
الف - در معاملات کوچک، کاربرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع

معامله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح و اخذ

- گزارش کمیته فنی بازرگانی پیشنهادهندگانی که امتیاز فنی بازرگانی لازم را اخراج کردند، گشوده می شود.
- ج - هرگونه ارزیابی فنی بازرگانی، تنها بیش از گشودن پیشنهادهای قیمت مجاز است.
- د - پاکت پیشنهاد قیمت مناقصه گرانی که در ارزیابی های فنی بازرگانی پذیرفته نشدهند، باید ناشوده بازرگاری شود.
- ماده ۲۰ - ارزیابی مالی و تعیین برنده مناقصه
- الف - هنگام ارزیابی مالی، مناقصه گرانی که مناسب ترین قیمت را حائز شده باشد به عنوان برنده اول اعلام خواهد شد و برنده دوم در صورتی که تقاضه قیمت پیشنهادهای وی با برنده اول، کمتر از مبلغ تضمین پاشد روش ارزیابی مالی باید در اسناد مناقصه بهصورت مشروح با ذکر نحوه تأثیر گذاری ارزیابی فنی بازرگانی بر قیمت اعلام شود.
- ب - پس از گشودن پاکت های قیمت، چنانچه تضییعات و تجزیه و کنترل مبانی آن لازم باشد، کمیسیون مناقصه می تواند برسی آن را به کمیته فنی بازرگانی ارجاع نماید و کمیته فنی بازرگانی حداکثر طرف دوسته نتیجه ارزیابی را به کمیسیون مناقصه اعلام می کند.
- ج - پس از گشودن پیشنهادهای قیمت تضییع برنده اول و دوم، نزد مناقصه گزار نگهداری و تضمین سایر مناقصه گران بازرگاری شود.
- د - در مناقصات بین المللی، مناقصه گران داخلی نسبت به مناقصه گران خارجی ترجیح دارند. نحوه ترجیح مناقصه گران داخلی، در اسناد مناقصه قید خواهد شد. مناقصه کی در آنها رعایت این قاعده به مصلاح نباشد، باید از سوی سورای اقتصاد تأیید شود.
- ماده ۲۱ - انعقاد قرارداد
- الف - قرارداد با برنده مناقصه، باید پیش از پایان مدت اعتبار پیشنهادها منعقد شود. این مدت حداقل رای یک بار و برابر مدت پیش بینی شده در اسناد مناقصه قابل تمدید نست. بعد از عقد قرارداد تضمین پیشنهادهندگانه دوم مسند می گردد.
- ب - قرارداد با برنده اول در مهلت پیش بینی شده در اسناد منعقد خواهد شد چنانچه برنده اول از انعقاد قرارداد لامتحان نماید و یا ضمانت تجمیع تهدیت را از نهادهای وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می گردد در صورت لامتحان نفر دوم، تضمین وی نیز ضبط و مناقصه تجدید خواهد شد.
- فصل چهارم - مقررات مناقصات
- ماده ۲۲ - شرایط ارسال اسناد و مکاتبات
- ارسال مکاتبات با اسناد مرتبط با مناقصه موضوع ماده (۲۰) این قانون در صورتی معتبر است که فرستنده آن جز در موارد تغییر شانسی یا محل قابل تصدیق باشد؛ مانند پست سفارشی، تلگرام، تلکس و نظایر آن.
- ماده ۲۳ - مستند سازی و اطلاع رسانی
- الف - دولت موظف است ظرف مدت یک سال بلک اطلاعات و پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات را ایجاد و اطلاعات و اسناد زیر را ثبت و نگهداری کند.
- ۱ - فراغون مناقصه.
- ۲ - نام و مخصفات اعماقی کمیسیون، مناقصه گران و حاضران در جلسات مناقصات.
- ۳ - خلاصه اسناد مناقصه
- ۴ - روش و مراحل ارزیابی کمیته فنی مناقصه گران و نتایج ارزیابی آنها.
- ۵ - صور تجلیل و نتایج ارزیابی ها.
- ۶ - نام، مشخصات و نحوه انتخاب برنده یا برندگان مناقصه.
- ب - مناقصه گزار موظف است اطلاعات موضوع بند (الف)، این ماده و نیز همه اسناد مناقصه را به نحوی مطمئن بازرگانی و نگهداری و نسخه ای از آن را برای بلک اطلاعات مناقصات را به ترتیب این ماده می دهد.
- ج - اطلاعات کلیه معاملات اعم از مناقصه و ترک مناقصه - جز آن دسته از معاملاتی که به تشخیص هیأت وزیران باید مستور بماند - باید از طریق شبکه ملی اطلاع رسانی مناقصات در اختیار عموم قرار گیرد.
- د - حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون، اثنی نهم اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- ماده ۲۴ - تجدید و لغو مناقصه
- الف - مناقصه در شرایط زیر تجدید می گردد:
- ۱ - کم بودن تعداد مناقصه گران از حد مذکور تعیین شده در اسناد مناقصه.
- ۲ - لامتحان برندگان اول و دوم مناقصه از انعقاد قرارداد.
- ۳ - پایان مدت اعتبار پیشنهادها.
- ۴ - رأی هیأت رسیدگی به شکایات.
- ۵ - بالا بودن قیمتها به نحوی که توجیه اقتصادی طرح منتفی گردد.
- ب - مناقصه در شرایط زیر لغو می شود:
- ۱ - نیاز به کالا یا خدمات موضوع مناقصه مرتفع شده باشد.
- ۲ - تغییرات زیادی در اسناد مناقصه لازم باشد و موجب تغییر در ماهیت مناقصه گردد.
- ۵ - مدت اعتبار پیشنهادها
- ۶ - شرح کار، مشخصات فنی بازرگانی، استنادارهای نوع، کمیته و کیفیت کالا پاخته شده.
- ۷ - برندگانی انجام کار یا تحویل کالا
- ۸ - معیارها و روش ارزیابی کمیته مناقصه گزار
- ۹ - روش تهیه و مهلت مقرر برای تسلیم پیشنهادها و تقدیم نتایج آنها.
- ۱۰ - متن قرارداد شامل موافقتنامه، شرایط عمومی و خصوصی و ضمیمه آن
- ۱۱ - صور تجلیل و توضیحات موضوع ماده (۱۷).
- ۱۲ - سایر استانداری که به تشخیص مناقصه گزار لازم باشد
- ماده ۱۵ - ترقیت تهیه و تسلیم پیشنهادها
- الف - شرکت کنندگان در مناقصه پس از دریافت یا خرید اسناد باید پیشنهادهای خود را به ترقیت تهیه و به مناقصه گزار تسلیم کنند.
- ۱ - تهیه و تکمیل اسناد و پیشنهادها.
- ۲ - تسلیم پیشنهادها در مهلت مقرر در فرآخون مناقصه.
- ۳ - دریافت رسیده تحویل پیشنهادها
- ب - مهلت قبول پیشنهادها در مردم مناقصات داخلی و بین المللی از آخرین مهلت تحويل اسناد مناقصه به ترتیب نیاید کمتر از ده روز و یک ماه باشد.
- ماده ۱۶ - شرایط تسلیم و تحویل پیشنهادها
- الف - هیچ یک از شرکت کنندگان در مناقصه، جز در مواردی که تو اسناد مناقصه پیش بینی شده باشد، نمی توانند بیش از یک پیشنهاده تسلیم کنند.
- ب - شرکت کنندگان در مناقصه، اسناد مناقصه و پیشنهادهای خود را باید در پاکت های جداگانه لامک و مهر شده شامل تضمین (پاکت الف)، پیشنهاد فنی بازرگانی (پاکت ب) و پیشنهاد قیمت (پاکت ج) بگذارند و همه پاکت های را در لفاف مناسب و لامک و مهر شده می گردند.
- ج - مناقصه گزار موظف است در مهلت مقرر همه پیشنهادهای لرته شده شرکت کنندگان را پس از دریافت، تبت و تا جلسه بازرگانی، از پاکت های صیانت نماید.
- د - هرگونه تسلیم، تحویل، اصلاح، جایگزینی یا پس گرفتن پیشنهاد باید بهصورت قبل گواهی و در مهلت و مکان مقرر در اسناد مناقصه انجام شود.
- ماده ۱۷ - توضیح و تشرییع اسناد
- الف - چنانچه شرکت کنندگان در اسناد مناقصه، ابهام یا ایرادی مشاهده کند، مو تواند از مناقصه گزار توضیح بخواهد.
- ب - توضیحات و پاسخ به پرسش های مناقصه گران و مجهزین در صورت تشکیل «جله توضیح اسناد»، رونوشت صور تجلیل آن مطابق ماده (۲۲) این قانون به طور یکسان برای همه شرکت کنندگان مناقصه گزار ارسال خواهد شد.
- ماده ۱۸ - گشایش پیشنهادها
- الف - پیشنهادهای مناقصه گران در زمان و مکان مقرر گشوده می شود.
- ب - مراحل گشایش پیشنهادها به شرح زیر است:
- ۱ - تهیه فهرست اسلامی دریافت کنندگان اسناد، (پیشنهادهندگان، حاضران و شرکت کنندگان در جلسه.
- ۲ - بازگردان پاکت تضمین (پاکت الف) و کنترل آن.
- ۳ - بازگردان پاکت فنی بازرگانی.
- ۴ - بازگردان پیشنهاد قیمت و کنترل از نظر کامل بودن مدارک و لضای اتها و کنار گذاشتن پیشنهادهای غیرقابل قبول در مناقصات یک مرحله ای.
- ۵ - تحويل پاکت های فنی بازرگانی به کمیته فنی بازرگانی در مناقصه گزار.
- ۶ - تهیه و تنظیم و لامضای صور تجلیل گشایش پیشنهادهای توسط کمیسیون مناقصه.
- ۷ - تحويل پاکت های قیمت و پاکت تضمین پیشنهادهای رد شده به مناقصه گزار برای استرداد به ذی نفع.
- ج - در صورت برگزاری مناقصه دو مرحله ای، زمان و مکان تشكیل جلسه گشایش پیشنهادهای قیمت در جلسه گشایش پاکت های اعلام خواهد شد این مدت فقط برای یافتن لغایت سقف مدت اعتبار پیشنهادها قبل تتمید است در این صورت پاکت های قیمت در یک لفاف لامک و مهر شده توسط دستگاه مناقصه گزار صیافت می شود در مناقصات یک مرحله ای، پیشنهادهای قیمت بر درنگ گشوده و بر اساس ماده (۲۰) این قانون، برنده مناقصه تبیین می شود.
- د - دستگاه مناقصه گزار مکلف است از مناقصه گران یا نمایندگان آنها جهت حذف در جلسه گشایش پیشنهادهای مالی دعوت نماید.
- ماده ۱۹ - ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها
- الف - در مناقصات دو مرحله ای، مناقصه گزار موظف است بر اساس معیارها و روش های اعلام شده در اسناد مناقصه، ارزیابی کمیته مناقصه گران و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها را اجام و اعلام نماید.
- ب - در صورتی که بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها لازم باشد، نتیجه بررسی طی مهلتی که کمیسیون مناقصه معین می کند به جلسه بعدی کمیسیون اخلاق می شود و بر اساس

- ۲- در مورد دستگاههای اجرایی محلی تبع نظام بودجه استانی و در مورد مملکات مربوط به اختیارات غیراستانی که توسط وزارتنهما و مؤسسه دولتی به واحدهای خارج از مرکز بیانگرد و همچنین در مورد مؤسسه دولتی مستقر در خارج از مرکز، استاندار لستان مربوطه.
- تعصمه - در مولودی که استاندار شخصاً در هیات ترک مناقصه موضوع این ماده شرکت کند و با نظر موافق صورتگذش مربوط راضمۀ تایید مجدد وی ضرورت ندارد.
- ۳- در مورد مملکات مربوط به قوه قضائیه، سورای نگهبان، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، دیوان محاسبات کشور و سایر مؤسسه دولتی که به صورت مستقل اداره می‌شوند و تبع هیچ یک از وزارتنهما و مؤسسه دولتی نیستند، به ترتیب رئیس فوقيه ایهیه یا حسب مورد یکی از ملکوئین منتخب وی، رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، رئیس دیوان محاسبات کشور و بالاترین مقام استاندار اجرایی ذیربیط.
- ۴- در مورد مملکات مربوط به مؤسسه نهادهای عمومی غیردولتی بالاترین مقام اجرایی نهادهای موسسه مربوطه.
- و - در اجرای بند (ه) این ماده در صورتی که مبلغ مملکه بیش از دویست برابر نصف مملکات کوچک باشد نهادهای اجرایی معمله پس از تصویب هیئت‌نایاب متفقی موضوع این ماده تا پایان پونده سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران منوط به تایید شورای اقتصاد و پس از آن منوط به تایید هیات مركب از رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (دیبر هیات)، وزیر امور اقتصادی و دارالائمه و بالاترین مقام ذکور در بند (ه) خواهد بود.
- ماده ۲۹- موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه
- در موارد زیر ازلم به برگزاری مناقصه نیست و دستگاههای اجرایی متدرج در بند (ب) ماده (۱) این قانون متوفی شوند ترجیمات متفقی، مملکه مربوط نظر المجام هستند:
- الف - خرید اموال متفقی، خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها منحصر به فرد (تحصیلی) بوده و دارای قواع متفقی نباشد.
- ب - خرید اجراء به شرط تعیین متفقی یا اجراء گرفتن اموال غیرمتفقی که به تشخیص و مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها کسب نظر از هیات کارشناسان رسی دلگستری حداقل سه نفر و یا هیأت کارشناسان خبره مربوطه ترجیمات نبود کارشناسان رسی ترجیمات خواهد شد.
- ج - خرید اموال متفقی و غیرمتفقی، کالا و خدمات با قیمت تعیین شده یا کمتر یا بحقوقی که نزد های اینها از طرف مراجع قانونی ذی صلاح تعیین شده باشد.
- د - تعمیر تجهیزات و ملشین الات ثابت و متحرک و تامین تجهیزات و ملشین الات صرف و مراجیک و مرتبط با تعلیم تولید در واحدهای تولیدی به نحوی که شامل توسعه واحد تکردد به تشخیص و مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها با رعایت صرف و صلاح کشور.
- ه - خرید خدمات مشغله اعم از مهندسی مشغله و مثلوه فنی بازگذاری مشتمل بر مطالعه، طراحی و یا اسریت بر طرح اجراء و نظرلار و یا هر نوع خدمات مشغله ای و کارشناسی این نامه اجرایی این بند جهت تعیین ضوابط، موازین و معیارهای خدمات مشغله حداکثر ظرف کارکنان خبره و متفقی از طبقه این قانون به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیات وزیر مرسد.
- و - خدمات فرنگی و هنری، آموزشی و ورزشی و نظایر آن به تشخیص و مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی که امکان برگزاری مناقصه مقدور نباشد بارعایت صرف و صلاح کشور.
- ز - خرید قطعات یدکی برای تعمیض و یا تکمیل الزم و تجهیزات ملشین الات ثابت و متحرک موجود و همچنین ادوات و لیزرا و سایر اینزاره گیری دقیق و الزم از ماینگاههای علمی و فنی و نظایر آن که تأمین آن با تشخیص بالاترین مقام اجرایی از طریق مناقصه ملکان پذیر نباشد با تعیین بهای مورد معمله از سوی حداقل یک نفر کارشناس رشته مربوطه که حسب مورد توسعه وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها انتخاب می‌شود.
- ح - در مورد مملکات محمله محرمانه به تشخیص هیات وزیران بارعایت صرف و صلاح کشور.
- ط - خرید سهام و تنهایت ناشی از اجرای احکام قضائی.
- ماده ۳۰- نسخه قوانین
- از تاریخ تصویب این قانون تملی قوانین و مقررات مغایر دستگاههای مشمول این قانون منسوخ می‌گردد.
- قانون فوق مشتمل بر سی ماده و ده تبصره در جلسه علنی روز سمنبهه مورخ بیست و پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۳ با اصلاحاتی در بند (ب) ماده (۱) و بند (ب) ماده (۲۸) و ماده (۳۰) و حذف بندهای (د)، (ه) و جزء (۲) بند (ر) ماده (۲۸) به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسید.
- رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حداد عادل
- ۳- پیشنهادهای غیرمعارف نظیر جنگ، زلزله، سیل و ملند آنها
- ۴- رای هیات رسیدگی به شکایات.
- ۵- تشخیص کمیسیون مناقصه مبنی بر تبایی بین مناقصه‌گران
- ج - مناقصه‌گران باید تجدید و یا لغو مناقصه را مطابق ماده (۲۲) این قانون به آگاهی همه مناقصه‌گران بررساند.
- ماده ۲۵- نحوه رسیدگی به شکایات
- الف - چنانچه هر یک از مناقصه‌گران نسبت به اجرا نشدن مولای از قانون برگزاری مناقصه اعراض داشته باشد می‌تواند به بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گران شکایت کند.
- ب - دستگاه مناقصه‌گزار مکلف است در مهلت پانزدهم روز کلی از تاریخ دریافت شکایت رسیدگی های لازم را به عمل آورده و در صورت وارد نهادن از طرف مهات نهادن مهات تغییر مقررات مربوط افقی نماید و در صورتی که شکایت را وارد تشخیص نهاد ظرف مهات تعیین شده جولیه از ماه را به شکایت اعلام کند.
- ج - در صورت عدم پذیرش نتیجه توسط شکایت، هیات رسیدگی به شکایت موضوع را بررسی و رای قاطعی را طی پانزده روز اعلام خواهد کرد در صورت اعتراف هر یک از طرفین، موضوع جهت رسیدگی قانونی به مراجع ذی صلاح ارجاع می‌شود و فرایند برگزاری مناقصه نیز روال معمول خود را طی خواهد کرد.
- ماده ۲۶- نحوه برگزاری مناقصه محمود
- الف - وجود فهرست‌های مناقصه‌گران صلاح‌بینان معرفی شده توسط مراجع ذی صلاح دولتی.
- نهیه این فهرست با رعایت اصل رقبت بین تملی مناقصه‌گران صلاح‌بینان، برپای آین نامه ای است که با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت‌نایاب می‌رسد.
- ب - وجود فهرست کوتاه مناقصه‌گران صلاح‌بینان که طبق ماده (۱۲) این قانون حداکثر دو سال قبل تهیه شده باشد.
- در مناقصه محمود نیازی به انتشار اگهی (تجام ترتیبات موضوع بندی هیه، چهه و ده) ماده (۱۲) این قانون نیست.
- ماده ۲۷- ترک تشریفات مناقصه
- در مواردی که انجام مناقصه بر اساس گزارش توجیهی دستگاه مناقصه‌گزار به تشخیص یک هیات سمنبهه مركب از مقامات ذکور در ماده (۲۸) این قانون میر نباشد، می‌توان معمله را به طریق دیگری ترجیمات داد و در این صورت هیات ترک تشریفات مناقصه با رعایت صرفه و صلاح دستگاه ترتیب ترجیمات این گونه معمله را با رعایت مایر مقررات مربوط در هر مورد برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین و اعلام خواهد نمود.
- ماده ۲۸- ترک تشریفات مناقصه
- ترکیب هیات ترک تشریفات مناقصه موضوع ماده (۲۷) این قانون در مورد دستگاههای موضوع بند (ب) ماده (۱) این قانون به شرح زیر خواهد بود:
- الف - در مورد مملکات واحدهای مرکزی دستگاههای موضوع بند (ب) ماده (۱) این قانون معاون مالی و اداری و یا مقام مشبه وزارتنهما یا موسسه دولتی حسب مورد ذی صلاح مربوط یا مقام مشبه و یک نفر دیگر از کارکنان خبره و متفهد دستگاه مربوطه به مقام دستگاه اجرایی ذیربیط.
- ب - در انجام معمله دستگاههای اجرایی که دارای اختیارات استانی هستند در واحدهای خارج از مرکز دستگاههای موضوع بند (ب) ماده (۱) استاندار یا نایابه او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی در محل و حسب مورد ذی صلاح یا مسؤول امور مالی.
- تبصره ۱- در دستگاههایی که ذی صلاح ندارند، بالاترین مسؤول امور مالی، جلسن ذی صلاح می‌باشد.
- تبصره ۲- هیات ترک مناقصه در استانداری‌ها، استاندار یا نایابه او، معاون ذی صلاح استاندار و ذی صلاح استانداری می‌باشد.
- ج - در انجام معمله دستگاههای شرکت‌های دولتی، مدیر عمل و یا بالاترین مقام اجرایی و حسب مورد ذی صلاح یا مدیر مالی شرکت و یک نفر به انتخاب مجمع عمومی یا شوابی عالی حسب مورد.
- د - هیات موضوع این ماده که در هر مورد بنا به دعوت بالاترین مقام دستگاه اجرای ذیربیط و یا مقامات مجاز از طرف آنها تشکیل می‌شود با حضور هر سه نمایندگان مربوطه رسیدگی دارد و کلیه اعضاء مکلف به حضور در جلسات هیات و لیزرا نظر خود نسبت به گزارش توجیهی دستگاه اجرایی مربوط در مورد تقاضای ترک مناقصه و همچنین نحوه انجام معمله موردنظر هستند لکن تصمیمات هیات با رای اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.
- ه - در اجرای ماده (۲۷) این قانون در صورتی که مبلغ معمله بین از پنجه برای نصف معمله دستگاه کوچک باشد انجام معمله پس از تصویب هیات‌های سه مفری موضع این ماده حذف بندهای (د)، (ه) و جزء (۲) بند (ر) ماده (۲۸) به تصویب مجمع تشخیص مصلحت به ترتیب وزیر یا رئیس موسسه مزبور و در مورد شرکت‌های دولتی هیات‌مدیره شرکت

نمودار فرآیند برگزاری مناقصه‌ها (تصویب شده سال ۱۳۸۳)

رویه برگزاری مناقصه‌ها

عنوان

توضیحات	مدارک	همکار	مسئول اصلی	شرح فعالیت	نمایش گرافیکی
<p>ماده ۱۰-الف- انجام معامله به هر طریق مشروط بر آن است که دستگاههای موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون مناقصات به نحوه مقتضی نسبت به پیش‌بینی منابع مالی معامله درمدت قرارداد اطمینان حاصل و مراتب در اسناد مرتبط قید شده باشد.</p> <p>ب- موضوع پیش‌بینی منابع مالی و نحوه ضمان تأخیر تهدبات برای انجام معامله باید به صراحت در شرایط و اسناد مناقصه از سوی دستگاه مناقصه گزار قید و تمهد شود.</p>	اسناد و شرایط مناقصه		دستگاه مناقصه‌گذار	تأمین منابع مالی	<pre> graph TD 1[1] --> 2[2] 2 --> 3{3} 3 --> 4[4] 4 --> 5[5] 5 --> 6{6} 6 --> 7((7)) 6 --> 9((9)) 7 --> 9 </pre>
<p>ماده ۱۱-ج- در مناقصات بزرگ به یکی از روش‌های زیر عمل می‌شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> -۱- برگزاری مناقصه عمومی از طریق انتشار فراخوان در روزنامه کثیرالانتشار -۲- برگزاری مناقصه محدود 			دستگاه مناقصه‌گذار	تعیین نوع مناقصه در معاملات بزرگ	
			دستگاه مناقصه‌گذار	آیا مناقصه دو مرحله‌ای می‌باشد؟	
			دستگاه مناقصه‌گذار	تعیین ضوابط ارزیابی فنی	
<p>ماده ۱۴- ب- اسناد مناقصه شامل موارد زیر است:</p> <ul style="list-style-type: none"> -۱- نام و نشانی مناقصه‌گزار -۲- نوع و مبلغ تضمین مناقصه -۳- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحويل پیشنهادها و گشایش آنها -۴- مبلغ پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار -۵- مدت اعتبار پیشنهادها -۶- شرح کار، مشخصات فنی بازرگانی، استانداردها، نوع، کمیت و کیفیت کالا و خدمات -۷- برنامه‌ریزی انجام کار یا تحويل کالا -۸- معیار و روش ارزیابی کیفی مناقصه‌گران -۹- روش تهیه و مهلت مقرر برای تسلیم پیشنهادها و تعداد نسخه‌های آنها -۱۰- متن قرارداد شامل موافقتامه شرایط عمومی و خصوصی و ضمائم آن -۱۱- صورتجلسات و توضیحات ماده (۱۷) -۱۲- سایر استنادی که به تشخیص (asnad و ضوابط ارزیابی فنی) مناقصه‌گزار لازم باشد. 			تهیه اسناد مناقصه		
			دستگاه مناقصه‌گذار	آیا مناقصه محدود است	<pre> graph TD 7((7)) --> 9((9)) 9 --> 12((12)) </pre>

رویه برگزاری مناقصات					عنوان
توضیحات	مدارک	همکار	مسئول اصلی	شرح فعالیت	نمایش گرافیکی
<p>ماده ۱۲-الف-در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران باید موارد زیر لحاظ شود.</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- تضمین کیفیت خدمات و محصولات ۲- داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر ۳- حسن ساقه ۴- داشتن پروانه کار یا گواهینامه صلاحیت در صورت لزوم ۵- توان مالی متقاضی برای انجام کار در صورت لزوم 	آیین‌نامه اجرایی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران		دستگاه مناقصه‌گذار	ارزیابی کیفی مناقصه‌گران در صورت لزوم	<pre> graph TD 1[1] --> 2[2] 2 --> 3[3] 3 --> 4[4] 4 --> 5[5] 5 --> 6[6] 6 --> 7[7] 1 --- 8[] 8 -.-> 1 </pre>
	آیین‌نامه اجرایی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران		دستگاه مناقصه‌گذار	تدوین میارهای ارزیابی	
	آیین‌نامه اجرایی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران		دستگاه مناقصه‌گذار	اهمیت‌دهی نسی میارهای ارزیابی	
	آیین‌نامه اجرایی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران		دستگاه مناقصه‌گذار	تهییه استاد ارزیابی	
			دستگاه مناقصه‌گذار	فرخوان نخست یا ارائه استاد به لیست بلند	
	استاد ارزیابی		مناقصه‌گران	دریافت استاد ارزیابی توسط مناقصه‌گران	
	استاد ارزیابی		مناقصه‌گران	تکمیل استاد ارزیابی توسط مناقصه‌گران	
	استاد ارزیابی		مناقصه‌گران	ارسال استاد ارزیابی توسط مناقصه‌گران	

رویه برگزاری مناقصات				عنوان	
توضیحات	مدارک	همکار	مسئول اصلی	شرح فعالیت	نمایش گرافیکی
	آینینامه اجرایی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران		دستگاه مناقصه‌گذار	ارزیابی استاد دریافت شده و تعیین امتیاز هر یک از مناقصه‌گران و رتبه‌بندی آنها	<pre> graph TD 8[8] --> 9[9] 9 --> 10[10] 10((10)) </pre>
	اسناد ارزیابی		دستگاه مناقصه‌گذار	اعلام اسامی مناقصه‌گران صلاحیت‌دار به کارفرما و امتیازات و رتبه آنها	
	اسناد ارزیابی		دستگاه مناقصه‌گذار	مستندسازی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران	
			دستگاه مناقصه‌گذار	ارسال دعوت‌نامه به مناقصه‌گران صلاحیت‌دار	
ماده ۱۳- ب- فراخوان مناقصه عمومی باید به تشخیص مناقصه‌گذار از ۲ تا ۳ نوبت حداقل در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار کشوری یا استان مربوط منتشر گردد. ج- مناقصه‌گزار می‌تواند علاوه بر موارد ذکور در بند (ب) ماده (۱۳) از طریق سایر رسانه‌های گروهی و رسانه‌های ارتباط جمعی یا شبکه‌های اطلاع‌رسانی نیز فراخوان را منتشر نماید. د- در صورتی که نیاز به برگزاری مناقصه بین‌المللی باشد، یا استفاده از تسهیلات خارجی مطرح باشد، باید با کسب مجوزهای مربوط و با رعایت موارزین قانون حداکثر توان فنی، مهندسی، تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ آگهی مربوط در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و حداقل یک نوبت در یکی از روزنامه‌های انگلیسی زبان داخل و یک مجله یا روزنامه بین‌المللی مرتبط با موضوع مناقصه منتشر شود.	ماده ۱۳- الف- مفاد فراخوان مناقصه حداقل باید شامل موارد زیر باشد: ۱- نام و نشانی مناقصه‌گزار ۲- نوع، کیفیت و کمیت کالا یا خدمات ۳- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۴- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحويل و گشایش پیشنهادها ۵- مبلغ برآورد شده معامله و مبانی آن	دستگاه مناقصه‌گذار	فراخوان مناقصه	<pre> graph TD 9[9] 10((10)) 11[11] </pre>	
	اسناد مناقصه		دستگاه مناقصه‌گذار	تحویل اسناد مناقصه به مناقصه‌گران	<pre> graph TD 10((10)) 11[11] </pre>
	پیشنهادها		مناقصه‌گران	تهییه و تسلیم پیشنهادها به مناقصه‌گزار	<pre> graph TD 11[11] </pre>

رویه برگزاری مناقصات					عنوان	
توضیحات	مدارک	همکار	مسئول اصلی	شرح فعالیت	نمایش گرافیکی	
	پیشنهادها		دستگاه مناقصه‌گذار	گشایش پیشنهادها	۱۲	
	پیشنهادها		کمیسیون مناقصه	ارزیابی پیشنهادها از لحاظ شکلی	۱۳	
			دستگاه مناقصه‌گذار	آیا مناقصه دو مرحله‌ای می‌باشد؟	۱۴	
	پیشنهادها		کمیسیون مناقصه	ارزیابی فنی و بازرگانی	۱۵	
	پیشنهادها		کمیسیون مناقصه	ارزیابی مالی	۱۶	
	پیشنهادها		کمیسیون مناقصه	تعیین برنده مناقصه	۱۷	
ماده ۲۴-الف-مناقصه در شرایط زیر تجدید می‌گردد:					۱۸	۱۹
۱- کم بودن تعداد مناقصه‌گران از حد نصاب تعیین شده در استاند مناقصه						
۲- امتیاز برندگان اول و دوم مناقصه از انعقاد قرارداد						
۳- پایان مدت اعتبار پیشنهادها						
۴- رأی هیئت رسیدگی به شکایات بالا بودن قیمتها به نحوی که توجیه اقتصادی طرح منتفی گردد.						

رویه برگزاری مناقصات					عنوان
توضیحات	مدارک	همکار	مسئولیت	شرح فعالیت	نمایش گرافیکی
<p>ماده ۲۴- ب- مناقصه در شرایط زیر لغو می شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- نیاز به کالا یا خدمات موضوع مناقصه مرتفع شده باشد. ۲- تغییرات زیادی در اسناد مناقصه لازم باشد و موجب تغییر در ماهیت مناقصه گردد. ۳- بروز پیشامدهای غیر متعارف نظیر جنگ، زلزله، سیل و مانند آنها ۴- رأی هیئت رسیدگی به شکایات ۵- تشخیص کمیسیون مناقصه مبتنی بر تبانی بین مناقصه‌گران 			کمیسیون مناقصه	آیا مناقصه لغو شده است؟	<pre> graph TD 19{19} -- بلی --> 20[20] 19 -- خیر --> 21[21] </pre>
<p>ماده ۲۱- قرارداد با برنده مناقصه باید پیش از پایان مدت اعتبار پیشنهادها منعقد شود. این مدت حداقل برای یک بار و برابر مدت پیش‌بینی شده در اسناد مناقصه قابل تمدید است. بعد از عقد قرارداد تضمین پیشنهاددهنده دوم مسترد می‌گردد.</p> <p>ب- قرارداد با برنده اول در مهلت پیش‌بینی شده در اسناد منعقد خواهد شد. چنانچه برنده اول از انعقاد قرارداد امتناع نماید و یا ضمانت انجام تعهدات را ارائه ننماید، تضمین مناقصه وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می‌گردد. در صورت امتناع نفر دوم، تضمین وی نیز ضبط و مناقصه تجدید خواهد شد.</p>			دستگاه مناقصه‌گذار	توقف مناقصه	<pre> graph TD 21[21] --> 20[20] </pre>

اعلام نظر نسبت به قانون برگزاری مناقصه‌های دولتی

نظر انتقادی نسبت به قانون یاد شده را می‌توان در دو مبحث ذیل طبقه بندی نمود:

الف) بررسی و نقد مبانی و اصول

ب) بررسی و نقد متن و جزئیات

الف) بررسی و نقد مبانی و اصول:

در قانون برگزاری مناقصه‌ها در زمینه‌های تخصصی، (با تشخیص مناقصه‌گزار دایر بر اینکه صلاحیت لازم است و زمینه کار مورد مناقصه تخصصی است) مناقصه‌گزار با راهکاری بنام ارزیابی کیفی به بررسی توان داوطلبان مورد دعوت به مناقصه می‌پردازد.

این ارزیابی حتی در مورد کسانیکه از مراجع ذیربط دارای صلاحیت هستند نیز مورد عمل واقع می‌شود. متأسفانه این طرز فکر از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در سال‌های ۷۸ به بعد علیرغم آنکه این سازمان بر حسب قانون متولی منحصر به فرد و مرکز بررسی و اعطای صلاحیت به مشاوران و پیمانکاران است، بدون توجه به متن مندرج در قانون برنامه و بودجه شروع شده است و دستگاه‌های اجرائی که از سال‌های قبل نیز همواره مایل بودند کسانی را که خودشان بهتر با آن‌ها کار می‌کنند به مناقصه‌های ایشان دعوت کنند (و البته این با ضوابط سازمان مذکور سازگار نبود) با اختتام از این فرصت با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و با عنوان کردن این مطلب که در خارج از ایران دستگاه‌های اجرایی صلاحیت‌های پیمانکاران را بطور موردي در مناقصه‌ها بررسی می‌کنند روال منسجم و مرکز اعطای صلاحیت را که در بیش از ۵۰ رشته متفاوت و با جزئیات دقیق انجام می‌گرفت دگرگون ساخته و با تعییر آن به صلاحیت عمومی در ۱۰ رشته کلی، راه را برای بررسی‌های متوالی و غیر دقیق که عموماً دارای اشکالات اساسی است هموار ساختند. علاوه بر این اعطای صلاحیت‌های کلی در سازمان مدیریت و برنامه کشور نیز خود به دلیل مشکلات خاص ضوابط، از کیفیت لازم برخوردار نبوده و با بررسی‌های مجدد آن، این صلاحیت‌ها عملاً مورد تردید قرار می‌گیرند.

با گذر از توضیح کلی و مقدمه فوق، ایرادهای طرز فکر و ضوابط جدید که قانون مناقصه‌ها از آن نشات گرفته است به شرح ذیل ملاحظه می‌شوند:

- ۱- ضوابط فعلی اعطای صلاحیت عام که یکی از نیازهای مناقصه‌گزاری می‌باشد با واقعیت‌ها تطبیق ندارد. اوراق صوری بیمه‌ها و ترازنامه‌ها و مدارک تحصیلی بازنیستگان و قراردادهای صوری آنها مشکلات خاص خود را در این یکسال شروع تعیین صلاحیت با این روش نشان داده است و ملاحظه می‌شود که جمع کنندگان و ارائه دهندهای این مدارک که به رتبه‌های بالادست پیدا می‌کنند، صلاحیت‌های لازم را ندارند و کاری که در گذشته صوری قلمداد می‌شد اکنون با احتساب پرسنل غیرواقعی و غیرشاغل به مراتب صوری‌تر شده است. ضمن آنکه رشته‌های صلاحیت بسیار کلی بوده و واضح است فردی که در رشته صنعت صلاحیت کلی می‌گیرد برای کلیه زیر رشته‌های آن مناسب نیست با صلاحیت رشته ساختمان به مفهوم دارا بودن صلاحیت در همه نوع ساختمان بلند، بتونی، فلزی و هنری نیست و اضافه می‌شود که سابقه کاری افراد نیز با سلیقه‌ها سنجیده می‌شود و قادر ضابطه روشن و یکسان است.
- نتیجه آنکه سازمان محترم مدیریت و برنامه‌ریزی و هیئت محترم وزیران ابتدا با تنظیم آئین‌نامه مغایر قانون، وظیفه قانونی خود بر اساس قانون برنامه و بودجه را بطور کامل انجام نداده و با مشکلاتی که ذیلاً توضیح داده می‌شود عملاً اعطای صلاحیت را تحت عنوان ارزیابی کیفی مناقصه‌ها به دستگاه‌های اجرائی برده‌اند که خود موضوع را مشکل‌تر، صوری‌تر و پراکنده‌تر ساخته است و البته بعداً برای رفع اثر از عدم توجه به قانون از طریق طرح قانون مناقصه‌های دولتی در مجلس محترم شورای اسلامی به این اشتباه قانونی خود لباس قانون جدید را که از اساس با ماهیت و منطق کار سازگار نیست پوشانیده‌اند.
- ۲- ارزیابی کیفی یا تعیین صلاحیت مجدد برای هر مناقصه بصورت موردی و جداگانه انجام می‌شود و این به آن مفهوم است که:
- ۱- در هر مناقصه و هر دستگاه، موضوع با برداشت و سلیقه‌های افراد مربوطه فرق می‌کند و بنابراین یک پیمانکار در هر مناقصه و در هر دستگاه صلاحیت‌های متفاوت را دارا می‌شود که انسجام و تمرکز مورد نیاز را منتفی می‌سازد.
- ۲- انتشار آگهی مناقصه مستلزم صرف وقت و هزینه است.
- ۳- تهیه و تنظیم اسناد و مدارک مستلزم صرف وقت و هزینه است.

- ۲-۴- برای بررسی صلاحیت‌ها و ارزیابی کیفی به خصوص با توجه به اینکه فرصت بررسی کم و تعداد داوطلبان نیز زیاد است، خصوصاً در کارهای عمومی و ساختمانی، تشکیلات بسیار مفصلی باید تدارک شود که بار تشکیلاتی و هزینه زیادی را به دولت تحمیل می‌کند.
- ۲-۵- دقت در بررسی‌ها با عنایت به فرصت‌های کم و سرعت مورد نیاز، بسیار کم و می‌تواند صوری شود.
- ۲-۶- با توجه به حصول نتیجه‌های متفاوت در بررسی‌ها و عمدتاً هم متفاوت با صلاحیت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، عملأً اعطای صلاحیت در سازمان برنامه که دارای دوره سه یا چهارساله است از خاصیت ساقط گردیده و با توجه به کلی بودن آن، به سان اخذ یک مدرک تحصیلی یا مدرک کارآموزی، عام و عادی می‌شود و عملأً برای ارزیابی تخصصی در هر مناقصه بطور موردي اقدام می‌گردد و صلاحیت در سازمان مذکور فاقد اثرمی‌گردد که این مغایر اصول و قانون است.
- ۲-۷- نظر به تکراری بودن بسیاری از بررسی‌ها، دستگاه‌های مناقصه‌گزار عملأ پرونده‌های ثابتی را از پیمانکاران داوطلب تشکیل می‌دهند و فهرست‌های ثابت مورد نیاز خود را تهیه می‌کنند (در چند دستگاه مشاهده شده و حتی در آگهی‌های خود در روزنامه‌ها استناد به تشکیل بانک اطلاعاتی و پرونده صلاحیت کرده‌اند) و موضوع صلاحیت مرکز سازمان برنامه به صلاحیت‌های مرکز یافته در دستگاه‌های مختلف اجرائی تبدیل می‌شود و ارزیابی کیفی موردي که مثال آنرا کشورهای خارجی مترقبی ذکر می‌نمودند متنفسی شده و صلاحیت‌های خاص هر دستگاه اجرائی جایگزین آن می‌شود.
- ۲-۸- کل جریان مناقصه‌گزاری با روش‌های فوق حتی اگر با سرعت و عدم دقت نیز انجام شود، طولانی است و تابع سلیقه‌های دستگاه‌ها برای حصول به پیمانکاران دلخواه و تالی فاسد بعدی خواهد بود.
- ۲-۹- با بومی شدن پیمانکار در یک دستگاه اجرائی، موضوع کیفیت، زمان و هزینه مطرح نخواهد بود که مغایر رعایت اصول اقتصادی در پروژه‌ها می‌باشد.
- ۲-۱۰- قید اینکه شکایات برای مناقصه‌ها مورد توجه قرار گیرد و حتی در صورت اثربخشی آن در یک یا چند مناقصه نیز وقت و نیروی فراوانی مصروف خواهد شد که مغایر با اصول اقتصادی است و لذا جریان مناقصه باید همواره و نه پس از اتمام بلکه در طول زمان اجرا مورد کنترل باشد که مستلزم صرف وقت و انرژی مضاعف می‌شود و با حجم زیاد نمی‌توان این کنترل‌ها را برقرار نمود در نتیجه راه حل این مشکلات ایجاد خواباط صحیح و متولیان مرکز هستند و نه پراکندگی و تقسیم موردي کار.

پیشنهاد در اصول و مبانی

- ۱- گواهی تشخیص صلاحیت تا اجزاء لازم (حتی ۱۰۰ زیر رشته) توسط یک مرجع متمرکز و برای دو سال صادر گردد.
- ۲- صرفاً ضوابط ملموس برای انجام کار و سابقه قابل قبول و رضایت کارفرمایان تدارک شود و از طریق مصاحبه حضوری کنترل گردد.
- ۳- دعوت به کارهای عمومی بر اساس فهرست‌های سه ماهه مرجع تشخیص صلاحیت از ظرفیت‌ها و آخرين وضعیت‌ها استوار گردد.
- ۴- مسئولیت دعوت به کارهای اختصاصی با کمیته‌های اختصاصی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، دستگاه اجرائی و مهندسین مشاور پژوهه مربوطه باشد.
- ۵- برنده مناقصه بر اساس ارزیابی فنی پیشنهاد (نه ارزیابی مجدد و صلاحیت مجدد) و ارزیابی و آنالیز مالی قیمت‌ها تعیین گردد.
- ۶- دستگاه تشخیص صلاحیت متمرکز و دستگاه مناقصه‌های خاص با همکاری مرجع تشخیص صلاحیت تشکیل گردد.
- ۷- بجای دستگاه رسیدگی به شکایات در پایان مناقصه، دستگاه نظارت در تمام طول دوران مناقصه حضور داشته باشد که در مناقصه‌های عمومی چندان نیاز نیست لیکن برای مناقصه‌های خاص و مبالغ بزرگ باید این دستگاه‌ها تقویت شوند.
باید اضافه گردد که در کشور ما اوضاع مانند برخی کشورهای دیگر نیست که داوطلبان صادقانه و با توجه به صلاحیت خاص خود داوطلب کارها شوند و متاسفانه مشاهده می‌شود که در هر مناقصه همه افراد دارای صلاحیت عام به نوعی حضور می‌یابند که کار بررسی و رسیدگی را مشکل می‌سازد و لذا لازم است صلاحیت‌ها بصورت جزئی و ریزتر بررسی و تعیین گردد.

ب) بررسی و نقد متن و جزئیات

در انشاء قانون، متأسفانه نارسائی‌های انشائی که موضوع را مبهم و تردید بر انگیز می‌سازد یا مفهوم را اشتباه به ذهن متبار می‌کند و یا آنکه اصولاً ناصحیح است به چشم می‌خورد که ذیلاً توضیح داده می‌شوند.

۱- نام قانون، قانون برگزاری مناقصات است و لذا استفاده از آن برای تشریفات ترک مناقصه و

اعقاد قراردادهای و موارد خارج از مناقصه که در قانون آمده‌اند نمی‌تواند اسم‌گذاری دقیقی باشد

۲- در ماده ۱ در بند "الف" از کاربرد به منظور تعیین روش و مراحل برگزاری مناقصات یاد شده

است و لذا ظاهراً نمی‌تواند در ترک تشریفات مناقصه و اعقاد قرارداد به این قانون عمل شود.

۳- در کاربرد قید شده است « تنها در معاملاتی که با رعایت این قانون انجام می‌شود کاربرد دارد»

آیا این جمله معنی کاربرد قانون را می‌دهد؟ اگر بگوئیم کاربرد قانون برای معاملاتی است که

با این قانون انجام می‌شوند. با این جمله چه موضوعی را روشن کرده‌ایم؟

۴- در بند "ب" ماده ۱ آمده است که دستگاه‌هایی که نام برده شده‌اند موظفند در برگزاری مناقصه‌ها

مقررات این قانون را رعایت کنند. آیا در ترک تشریفات مناقصه، و ... که در فصول دیگر آمده

اند نباید این دستگاه‌های نام برده شده آن را رعایت کنند. اگر پاسخ داده شود که در فصول

دیگر نیز (مانند ماده ۲۹) اشاره شده است که دستگاه‌های اجرائی موضوع بند ب ماده (۱) یا

دستگاه‌های موضوع بند "ب" ماده (۱)، در این مورد باید ذکر شود در این حالت، دستگاه‌های

اجرائی مکلف شده‌اند (به مفهوم اعتبارات عمرانی) و سایر دستگاه‌ها و اعتبارات ظاهراً در عبارت

نیامده‌اند که باید رفع ابهام گردد.

۵- در ماده ۲ بند "الف" در تعریف مناقصه امده است: «فرآیندی است رقابتی برای تامین کیفیت که

در آن مناقصه‌گری که کمترین قیمت مناسب را داده است انتخاب می‌شود. سوالی که مطرح

می‌شود این است که آیا مناقصه رقابت در کیفیت نیز هست یا رقابت تنها در قیمت می‌باشد.

ضمن آنکه در ماده ۲۰ که محل اصلی تعیین برنده است اشاره به کمترین قیمت نداریم و صرفاً

مناسب‌ترین قیمت مطرح گردیده است.

۶- در بند "ب" ماده ۲ مناقصه گزار ممکن است مهندسین مشاور باشند و لذا باید موضوع روشن

شود و تفویض اختیار مناقصه‌گزاری به مهندسین مشاور و یا نمایندگان دستگاه‌های موضوع بند

"ب" ماده ۲ هم اورده شوند.

۷- در همان بند کمترین قیمت مناسب یعنی چه؟ بنظر می‌رسد کمترین قیمت مناسب مقصود بوده.

۸- بند ۲ ماده "ج" تعریف مناقصه‌گر، مناقصه گر شخصی است حقیقی یا حقوقی که اسناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می‌کند. در این حالت، ایا ارزیابی کیفی مناقصه‌گران پس از رسیدن پیشنهادها صورت می‌گیرد. البته ماده ۱۹ نیز با توجه عنوان ماده همین شبهه را القا می‌کند. در این حالت فهرست کوتاه موضوع ماده ۲۶ به چه مفهوم خواهد بود. تصور می‌شود باید در این مورد، متن اصلاح شود به این ترتیب که پس از وصول پیشنهادها صرفاً پیشنهادها از نظر فنی (ارزیابی فنی پیشنهاد) و بازرگانی بررسی می‌شوند و رسیدگی به صلاحیت‌ها و تعیین فهرست برای دعوت به مناقصه باید قبلًا و با توجه به مکانیزم‌هایی که در پیشنهادات مبحث اول ذکر شد صورت پذیرد.

۹- در ماده ۲ بند "د" هیأت صلاحیت‌دار یعنی چه؟ آیا باید صلاحیت از جایی کسب کنند و بعد از بین صلاحیت‌دارها انتخاب انجام شوند؟ مقام مجاز دستگاه مناقصه‌گزار چیست؟ آیا دستگاه مناقصه‌گزار باید یک نفر بعنوان مقام مجاز معرفی کند و او از بین افراد ذیصلاحیت فنی بازرگانی افراد هیئت را انتخاب نماید ضمن آنکه زمان تشکیل این هیئت باید معین باشد. سایر وظایف این هیئت چیست؟ این موارد مبهم و فاقد شفافیت است اگر منظور ارزیابی کیفی است که در بند "ه" آمده باید مشخصاً قید می‌شد فقط بررسی فنی و بازرگانی پیشنهاد انجام شود.

۱۰- در همینجا باید اشاره شود که در ماده ۱۹، ارزیابی کیفی همراه با ارزیابی فنی – بازرگانی در یکجا آورده شده است و این امر، این را القا می‌کند که این دو مقوله باید هنگام بررسی پیشنهاد باشند که در این صورت دعوت از افراد ذیصلاحیت مطرح نمی‌شود و صلاحیت‌ها پس از وصول پیشنهادات بررسی می‌گردند. که این موجب بروز سوال و اعتراض و هزینه اضافی است هرچند که در بالا ذکر گردید که صلاحیت‌ها باید در سازمان مدیریت و برنامه ریزی بصورت یکجا و متمرکز بررسی و تعیین شوند و بعداً تعیین صلاحیت در قالب ارجاع کار، مورد طرح مجدد قرار نگیرد.

۱۱- در بند "و" ماده ۲، ارزیابی فنی به مفهوم مشخصات استاندارد، دوام و کارآئی عبارت است از مشخصات فنی که حداقل آن باید در اسناد مناقصه قید شود و همه با توجه به آن قیمت‌های خود را ارائه کنند. اگر بخواهیم مشخصات متفاوت را قبول داشته باشیم و نسبت به آن قیمت‌ها

تغییر یابد، روش ارزیابی مورد سوال و نقد خواهد بود و کار را طولانی و توام با اعمال نظرهای خاص می‌نماید. لذا بررسی پیشنهاد از نظر فنی و بازرگانی به مفهوم قیمت‌های متفاوت برای مشخصات متفاوت از نظر رقابت صحیح و حصول به نتیجه عادلانه، دارای مشکل است. بنابراین توصیه آن است که صرفاً مشخصات حداقل اعلام شود و پیشنهادهای قابل قبول مشخص گردد و از رتبه‌بندی پیشنهاد، از نظر فنی پرهیز گردد.

۱۲-در بند "ح" ماده ۲ ارزیابی شکلی ظاهراً باید قبل از باز شدن پاکات قیمت‌ها باشد. بنابراین مشروط بودن قیمت که در بخش ارزیابی شکلی آمده است در این بخش نباید بررسی شود ضمن آنکه زمان ارزیابی شکلی و محل قرار گرفتن آن معلوم نیست و عنوان مثال برخی از امضاء‌ها و صحیح بودن آن پس از گشایش پاکت مربوط معین می‌گردد. لذا در این بحث باید تجدید نظر گردد.

۱۳-در بند "ط" ماده ۲ در مصاديق انحصار، وصول فقط یک پیشنهاد قيد شده است که این مصدق صحیح نیست.

۱۴-بند "ی" ماده ۲ در تهیه برنامه زمانی مناقصه، قيد زمان تعیین برنده و انعقاد قرارداد تقریباً غیرممکن است، خصوصاً آنکه برخی از مدت‌ها را بعداً کمیسیون مناقصه تعیین می‌کند.

۱۵-در بند "الف" ماده ۴ باید گفته شود مناقصه از نظر مراحل بررسی پیشنهادها به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شود که کلمه پیشنهادها از قلم افتاده است.

۱۶-در بند ۲ قسمت "الف" اشاره شده است که در مناقصه‌های دو مرحله‌ای کمیته فنی بازرگانی تشکیل می‌شود اما این بدان معنی نیست که در مناقصه‌های یک مرحله‌ای این کمیته تشکیل نمی‌شود و قطعاً در این صورت ارزیابی کیفی مناقصه‌گران با کمیسیون مناقصه خواهد بود.

۱۷-در بند ۲ قسمت "ب" ماده ۴ دلایل پذیرش آنکه مناقصه محدود باشد چیست؟ محدودیت برگزاری مناقصه عمومی یعنی چه؟ تعریف مناقصه محدود باید بصورت روشنی بیان شود و نباید اینطور باشد که بتوانیم که از جملات غیر تعریفی، تعریف استخراج کنیم. بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گزار کیست. در مواردی که احتمالاً انجام مناقصه به مهندس مشاور یا نظارت تفویض شده است این مقام کیست؟ ضمناً بنظر می‌رسد شماره مواد اشاره شده در این بند باید ۱۲ و ۲۶ باشد و نه ۱۳ و ۲۷.

در همین مبحث ظاهراً صلاحیت را در مناقصه عمومی منتظر ساخته ایم در حالیکه ارزیابی کیفی که همان صلاحیت تکراری است برقرار است به حر حال توضیح مناقصه عمومی و محدود کافی نبوده و دارای ابهام نیز می باشد.

۱۸- بند "ج" ماده ۵، حضور رئیس دستگاه مناقصه گزار در مناقصه های دو مرحله ای در کمیسون

مناقصه موجب تاخیر در کارها می شود و او به کار کارشناسی وارد می کند که صحیح نیست.

۱۹- در ماده ۶ وظایف زیر نیز از وظایف مهم کمیسیون مناقصه است که بهتر است درج گردد.

۱- بررسی جریان ارزیابی کیفی داوطلبان و معیارها و نتایج آن در راستای تائید یا اصلاح آن

۲- بررسی جریان ارزیابی فنی پیشنهادهای داوطلبان و معیارها و نتایج آن در راستای تائید

یا اصلاح آن

۳- بررسی جریان رسیدگی به پیشنهاد قیمت ها و آنالیز های مربوط

۲۰- در ماده ۷ در مورد هیأت رسیدگی به شکایات، موضوع به اساسنامه مصوب مجلس شورای

اسلامی موقول شده است که زمان وقوع ان مشخص نیست. ضمن آنکه این هیأت و لزوم

ارجاع به هیأت که در همه مناقصه ها در پیش خواهد بود مناقصه ها را با تاخیر و تطویل جدی

رو برو می نماید و همچنین باید اشاره شود که اساسنامه معمولاً شامل اصول موجود است و نحوه

اداره هیأت برای کارهای موضوع تشکیل خود را بیان می دارد و به ضوابط و روش و گردش

انجام کار رسیدگی، نمی پردازد لذا از روش و چگونگی رسیدگی که اصل مطلب است غفلت شده

است.

۲۱- در تبصره ۱ ماده ۸ چنین قید شده که معیارها و روش های ارزیابی پیشنهادها نمی توانند موضوع

شکایت باشند، که نباید این طور باشد زیرا دستگاه های اجرائی آزاد خواهند بود معیاری که

می خواهند را ابداع کنند، و این موجب تشتت می شود و بهتر است یک هماهنگی ایجاد شود و

اصول لازم از قبل اعلام گردد.

۲۲- در بند های ۳ و ۴ ماده ۸ آمده است که اعتراضات به مناقصه تا یکماه پس از اعتبار پیشنهاد و تا

قبل از انعقاد قرارداد قابل بررسی است در این حالت دو بحث اساسی باید به شکل زیر در قانون

روشن شود:

۱- نتایج مناقصه کتاباً به پیشنهاد دهنده ایلان ابلاغ شود و از تاریخ وصول ابلاغیه ۱۵ روز

برای اعتراضات فرصت باشد.

-۲- تا قبل از انقضای این مهلت قراردادی منعقد و مبادله نشود.

چنانچه این دو مبحث روش نشود، عماً کارفرما بدون اعلام نتیجه مبادرت به عقد قرارداد می‌کند و حق اعتراض را سلب می‌نماید.

-۳- اصولاً ماده اعتراضات با شکلی که آمده است تا دو سه سال دیگر که اساسنامه و آئین نامه آن

انشاء شود عملیاتی نمی‌گردد و با عملیاتی شدن نیز مشکلات خاص اجرائی از جنبه تطویل کار خواهد داشت.

-۴- در ماده ۹ فرآیند مناقصه، تامین مالی، فرآیند مناقصه نیست و مخصوص کار با مناقصه هم

نیست بلکه فرآیند اجرای هر کاری است و نباید به عنوان فرآیند مناقصه قلمداد شود زیرا در این

فرآیند اقدام خاصی در جریان مناقصه‌گزاری صورت نمی‌گیرد و اصولاً در مناقصه‌ها و ارجاع کار

موضوع تامین بودن بودجه یک بحث الزامی است و آنچه دارای اهمیت است اینکه در تمام

پروساهای کاری باید تامین مالی از محل مربوط انجام شده باشد.

-۵- در ماده ۱۰ لازم است خمان تأخیر در تعهدات در قرارداد بیاید و صرف ذکر انها در اسناد

مناقصه کافی نیست و در این مورد شرایط عمومی پیمان نیز باید اصلاح شود.

-۶- در ماده ۱۴ در ارزیابی کیفی تضمین کیفیت خدمات و محصولات مطرح شده است که جای

آن در قرارداد است نه در ارزیابی داوطلبان، حسن سابقه و داشتن تجربه در این مورد نیز از

مفهوم صلاحیت است. توان مالی هم از مقوله صلاحیت است بنابراین ارزیابی کیفی، یک بررسی

مجدد صلاحیت بطور موردى و تکراری در همه مناقصه‌ها است و برابر آنچه در اعلام نظر کلی

آمد، پیشنهاد می‌گردد کلاً حذف شود. جهت بهتر روشن شدن موضوع می‌توان گفت که ارزیابی

کیفی بسوی بحث نقض صلاحیت پیش‌می‌رود و بندهای ۴ و ۵ قسمت "ب" از ماده ۱۲، صراحتاً

نتیجه ارزیابی را تعیین مناقصه‌گزاران صلاحیت‌دار ذکر نموده است و لذا صلاحیت‌های سازمان

مدیریت و برنامه‌ریزی عماً بدون اعتبار خواهد بود.

-۷- در بند "ب" ماده ۱۴ قید گردیده اسناد مناقصه عبارت است از:

نام و نشانی مناقصه‌گزار- نوع و مبلغ تضمین- محل زمان و مهلت دریافت اسناد و تحويل

پیشنهادها و گشایش آنها- مبلغ پیش پرداخت مدت اعتبار پیشنهادها- شرح کار، برنامه‌ریزی

انجام کار یا تحويل کالا باید ذکر شود. عبارت فوق به مفهوم سند و اسناد نیست لذا با اشکال

عبارة باید اصلاح شود.

۲۸-در ماه ۱۶ اشاره به وجود سه پاکت شده که مخصوص مناقصه‌های دو مرحله‌ای است و باید

برای مناقصه‌های یک مرحله‌ای فقط نیز قید دو پاکت تعریف شود.

۲۹-در مواد ۱۷ و ۱۸ در روش بررسی و گشایش پیشنهادها لازم است وظایف کمیسیون مناقصه در

مورد رسیدگی معیارها و ارزیابی مناقصه‌گران نیز در روش کار قید شود.

۳۰-همانطور که ذکر شد در مناقصه‌های دو مرحله‌ای، ارزیابی کیفی مناقصه‌گران باید در ابتدا و قبل

از ارائه پیشنهاد باشد و درج نمودن آن در زیر عنوان بررسی فنی بازارگانی پیشنهادها (ماده ۱۹)

صحیح نمی‌باشد و همراه بودن آن با پیشنهادها را به ذهن متبار می‌سازد.

۳۱-در ماده ۶ انشاء عبارت نارسا است زیرا ظاهراً برگزاری مناقصه محدود را صرفاً محدود به وجود

فهرست افراد با صلاحیت نموده است و این بدان معنی است که اگر فهرستی نداشته باشیم

مناقصه محدود هم نخواهیم داشت و این نقض غرض است و صرفاً بهتر است اگر افراد

صلاحیت دار داریم از آن استفاده کنیم و بررسی جدیدی مطرح نباشد نه آنکه چنانکه فهرست

افراد با صلاحیت موجود نیست، اصولاً مناقصه محدود منتفی گردد و اتفاقاً در این حالت لازم

است که با فراخوان و بررسی، افراد صلاحیت‌دار را شناسائی و برای این کار دعوت و برای

کارهای مشابه نیز به بانک اطلاعاتی وارد کنیم.

پیام دیگر این ماده آن است که چنانچه فهرست کوتاه را که تا دو سال قبل تهیه شده است موجود

داریم، از آنها استفاده شود که به نوعی صلاحیت‌ها را به صلاحیت‌های شناخته شده مرتبط ساخته است و چه

خوب است که همین صلاحیت‌ها برای فراخوان کافی باشد و بررسی مجدد صورت نگیرد

۳۲-موقع ترک تشریفات مناقصه (ماده ۲۷)، نباید در قانون مناقصات جای بگیرد.

۳۳-بند "و" ماده ۲۸ که تصمیم‌گیری کارهای بزرگ را به هیأت سه نفره متشكّل از وزیر مربوطه،

وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی موكول می‌کند، موجب

تطویل و یک کارغیر کارشناسی است و پیشنهاد می‌شود که تغییر داده شود تا مسئولیت‌ها

مستقیماً متوجه دستگاه اجرایی باشد.

۳۴-ذکر جمله "قوانین معاير منسوخ است" هم دارای تفسیر موسع است و هم دامنه مبسوط دارد و

لذا باید مصاديق صريح بیان گردد.

نتیجه‌گیری کلی

این قانون نیاز به اصلاح و انشاء جدید دارد و پیشنهاد می‌گردد:

- ۱- نام قانون به قانون معاملات دولتی تغییر داده شود.
- ۲- مزایده‌ها، استعلام‌ها، روش انعقاد قرارداد و اصول آن توضیح داده شوند.
- ۳- نگرش کلی بر بررسی صلاحیت مجدد (تحت هر نام) نباشد و صلاحیت مرکز و منسجم برای کارها بخصوص کارهای عمومی و عادی برقرار شود.
- ۴- حساب کارهای عادی و عمومی و کارهای خاص از یکدیگر جدا شود و در آن ضوابط و آئین‌نامه‌ها، جدایگانه و مجوز برای اقدامات مورد نیاز با همکاری دستگاه اجرایی و سازمان برنامه و وزارت دارایی داده شود.
- ۵- از کار صوری و مفصل جلوگیری شود.
- ۶- اخذ مجوز از مقام‌های رده بالا (غیر کارشناس) حذف گردد.
- ۷- انشای قانون و متن آن روان و بدون ابهام و بدون مغایرت مواد با یکدیگر تنظیم گردد.
- ۸- تعیین برنده مناقصه بر اساس رسیدگی پاکت پیشنهاد فنی و پاکات مالی آنالیز قیمت‌ها استوار گردد.

مهندسین مشاور راهشهر تاکنون منتشر کرده است:

- ۱- کاربرد جدید شیشه در نمای ساختمان (تابستان ۱۳۷۱)
- ۲- پارکینگ مراکز تجاری (پائیز ۱۳۷۱)
- ۳- محافظت در مقابل زلزله (زمستان ۱۳۷۱)
- ۴- جمع‌آوری و دفع زباله و مسائل ناشی از آن (زمستان ۱۳۷۱)
- ۵- طرح اسکان سریع (زمستان ۱۳۷۱)
- ۶- مجموعه مقالات راجع به ژئوسترنز (بهار ۱۳۷۲)
- ۷- مهار آب با آب (بهار ۱۳۷۲)
- ۸- تحول سبز در معماری (بهار ۱۳۷۲)
- ۹- روندیابی و مدیریت سیلاب (بهار ۱۳۷۲)
- ۱۰- مطالعات اقتصادی جهت احداث مراکز خرید (تابستان ۱۳۷۲)
- ۱۱- نگاهی کوتاه بر طراحی فضای سبز - «تجربیات کشورهای مختلف» (تابستان ۱۳۷۲)
- ۱۲- بازیافت آب در صنایع شن و ماسه‌شونی (پائیز ۱۳۷۲)
- ۱۳- بناهای چوبی (کنده‌ای) در ایران و تجربیات کشورهای دیگر (پائیز ۱۳۷۲)
- ۱۴- نکاتی در مورد طراحی ساختمانهای بتی پیش ساخته پیش‌تنیده در مناطق زلزله‌خیر (پائیز ۱۳۷۲)
- ۱۵- اتوماسیون و بهینه‌سازی در سیستم‌های توزیع الکتریکی (زمستان ۱۳۷۲)
- ۱۶- انرژی دریاها (زمستان ۱۳۷۲)
- ۱۷- پارکینگ‌های مکانیکی اتوماتیک و نیمه اتوماتیک (بهار ۱۳۷۳)
- ۱۸- انرژی باد (بهار ۱۳۷۳)
- ۱۹- اصول طراحی ساختمانهای اداری و بانک‌ها (بهار ۱۳۷۳)
- ۲۰- انرژی خورشیدی (بهار ۱۳۷۳)
- ۲۱- طراحی مرکز خرید - جلد اول: مطالعات مقدماتی جهت طراحی مراکز خرید (تابستان ۱۳۷۳)
- ۲۲- شهر سالم با آمورتون (تابستان ۱۳۷۳)
- ۲۳- شهر سالم - کاربرد سیستم‌های فتوولتائیک از میلی‌وات تا مگاوات (تابستان ۱۳۷۳)
- ۲۴- شهر سالم - اصول طراحی برای افراد دارای کهولت، ناتوانی، اختلال و معلولیت (تابستان ۱۳۷۳)
- ۲۵- نسل چهارم نیروگاهها (پائیز ۱۳۷۳)

- ۲۶- بازیافت آب در صنایع نساجی (پائیز ۱۳۷۳)
- ۲۷- مراکز درمانی و بیمارستانهای آینده (پائیز ۱۳۷۳)
- ۲۸- شهر سالم - انبوه سازی (انبوه سازان اسکان) (زمستان ۱۳۷۳)
- ۲۹- سیستم‌های مدیریت بار و مدیریت انرژی در شبکه‌های انرژی الکتریکی (زمستان ۱۳۷۳)
- ۳۰- بازیافت آب - «تصفیه پساب صنایع لبنی» (بهار ۱۳۷۴)
- ۳۱- شهر سالم - صنعت چوب و کاغذ و نقش آن در فرهنگ، اقتصاد و سیاست (در ایران و جهان) (بهار ۱۳۷۴)
- ۳۲- صرفه‌جوئی انرژی در ساختمانهای مسکونی (بهار ۱۳۷۴)
- ۳۳- شهر سالم - معماری و پرورش فکری کودکان و نوجوانان (تابستان ۱۳۷۴)
- ۳۴- شهر سالم - بازیافت زباله و مصالح ساختمانی و نقش آن در حفظ خاک و پاکسازی محیط (پائیز ۱۳۷۴)
- ۳۵- شهر ما کجاست (زمستان ۱۳۷۴)
- ۳۶- حفاظت سواحل دریا و رودخانه‌ها - معرفی روش‌های سنتی و پیشرفته (زمستان ۱۳۷۵)
- ۳۷- بهینه‌سازی آموزش عالی - نگاهی کوتاه بر کارکرد نظام آموزشی ایران و جهان (زمستان ۱۳۷۵)
- ۳۸- استفاده از ژئوگرید در راهها و باند فرودگاهها (بهار ۱۳۷۶)
- ۳۹- اقتصاد گردشگری (جلد اول) (زمستان ۱۳۷۶)
- ۴۰- نگرش‌هایی نوین به طراحی فضای باز اداری (تابستان ۱۳۷۷)
- ۴۱- اقتصاد گردشگری جلد دوم (فصل سوم و چهارم) (زمستان ۱۳۷۷)
- ۴۲- فهرست مطابقه‌ای عملیات اجرایی جهت تسهیل در امر نظارت (پائیز ۱۳۷۸)
- ۴۳- دانسته‌هایی در مورد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در جهان (پائیز ۱۳۷۸)
- ۴۴- هدایت منابع مالی و فنی غیردولتی جهت اجرای طرح‌های عمرانی (زمستان ۱۳۷۸)
- ۴۵- پژوهش در تاریخچه، مفهوم و سیر تحول شهرسازی و شهر سالم در فرهنگ ایران و اسلام (زمستان ۱۳۷۸)
- ۴۶- پارک انرژی‌های نو (تابستان ۱۳۷۹)
- ۴۷- فضای باز اداری - مدیریت تجهیزات و طراحی داخلی (پائیز ۱۳۷۹)
- ۴۸- شهرک ترافیکی کودکان (زمستان ۱۳۷۹)
- ۴۹- فضای باز اداری - استانداردهای طراحی فضاهای اداری جداکننده‌ها، قطعات و اتصالات (زمستان ۱۳۷۹)

- ۵۰- فضای سبز - مناطق صنعتی - پارک‌های صنعتی (تابستان ۱۳۸۰)
- ۵۱- تنظیم شرایط محیطی - بخش اول: استانداردهای عملکرد حسی - جلد اول: محیط روشنایی (پاییز ۱۳۸۰)
- ۵۲- تنظیم شرایط محیطی - بخش اول: استانداردهای عملکرد حسی - محیط‌های صوتی و حرارتی (پاییز ۱۳۸۰)
- ۵۳- منظرسازی - جلد اول: طراحی کاشت (زمستان ۱۳۸۰)
- ۵۴- منظرسازی - جلد دوم: آبیاری و نگهداری منظر (زمستان ۱۳۸۰)
- ۵۵- تنظیم شرایط محیطی - بخش دوم: سیستمهای کنترل محیط - جلد اول: تولید و کنترل نور و صدا (زمستان ۱۳۸۰)
- ۵۶- تنظیم شرایط محیطی - بخش دوم: سیستمهای کنترل محیط - جلد دوم: تولید و کنترل حرارت (زمستان ۱۳۸۰)
- ۵۷- منظرسازی - جلد سوم: راهبردهای تکمیلی آراستن مناظر (بهار ۱۳۸۱)
- ۵۸- تنظیم شرایط محیطی - بخش دوم: سیستمهای کنترل محیط - جلد سوم: سیستم جامع محیطی (تابستان ۱۳۸۱)
- ۵۹- شهر سالم - توسعه (کلان شهر تهران) (تابستان ۱۳۸۱)
- ۶۰- فن‌آوری اطلاعات - بخش اول: مفاهیم کلی (پاییز ۱۳۸۱)
- ۶۱- منظرسازی - جلد چهارم: چمن (روش‌های تکثیر و کاشت و نگهداری) (زمستان ۱۳۸۱)
- ۶۲- فن‌آوری اطلاعات - بخش دوم: مدیریت فن‌آوری اطلاعات (زمستان ۱۳۸۱)
- ۶۳- فن‌آوری اطلاعات - بخش سوم: تجارت الکترونیکی (بهار ۱۳۸۲)
- ۶۴- فن‌آوری اطلاعات - بخش چهارم: تجارت الکترونیکی «امنیت و تجارت بی‌سیم» (تابستان ۱۳۸۲)
- ۶۵- ساختمانهای سبز و پایدار «شناخت و لزوم ساختمانهای سبز و پایدار» (تابستان ۱۳۸۲)
- ۶۶- فن‌آوری اطلاعات - بخش پنجم: دولت الکترونیکی (تابستان ۱۳۸۲)
- ۶۷- منظرسازی - جنگلهای مانگرو (حرا): بخش اول - کلیات (پاییز ۱۳۸۲)
- ۶۸- فن‌آوری اطلاعات - بخش ششم: بازاریابی الکترونیکی (پاییز ۱۳۸۲)
- ۶۹- فن‌آوری اطلاعات - بخش هفتم: شهرداری الکترونیکی (زمستان ۱۳۸۲)
- ۷۰- فن‌آوری اطلاعات - بخش هشتم: آموزش الکترونیکی (بهار ۱۳۸۳)

۷۱- فن آوری اطلاعات- بخش نهم: دانشگاه الکترونیکی (بهار ۱۳۸۳)

۷۲- فن آوری اطلاعات- بخش دهم: سیستم های اطلاعات مدیریتی ساختمان (تابستان ۱۳۸۳)

۷۳- فن آوری اطلاعات- بخش یازدهم: دانشگاه الکترونیکی (پاییز ۱۳۸۳)

۷۴- فن آوری اطلاعات- بخش دوازدهم: مدیریت پرونده های الکترونیکی (زمستان ۱۳۸۳)

۷۵- فن آوری اطلاعات- بخش سیزدهم: دمو کراسی الکترونیکی (زمستان ۱۳۸۳)

۷۶- فن آوری اطلاعات- بخش چهاردهم: انتخابات الکترونیکی (زمستان ۱۳۸۳)

۷۷- فن آوری اطلاعات - بخش پانزدهم: حقیقت مجازی (تابستان ۱۳۸۴)

همچنین نشریات تخصصی ذیل نیز منتشر گردیده اند:

- حقایقی در مورد شرکتهای بزرگ (بخش تحقیق و توسعه) (زمستان ۱۳۷۲)

- انتخاب محل و نوع سد براساس شرایط ژئومورفولوژی و ژئولوژی (بخش عمران آب) (زمستان ۱۳۷۲)

- تحلیل منطقه‌ای سیالاب در حوضه‌های شمالی تهران (بخش عمران آب) (بهار ۱۳۷۳)

- اصول طراحی مراکز دیسپاچینگ (بخش انرژی) (زمستان ۱۳۷۲)

- پارک پویش: اندیشه سالم / بدن سالم در شهر ک فاطمیه منطقه ۲۰ شهرداری تهران (بخش شهر سالم)-

(پائیز ۱۳۷۲)

- شهرک ترافیکی کودکان (بخش شهر سالم) (پائیز ۱۳۷۲)

- سازماندهی کارکردهای بهینه نمایشگرهای دیجیتالی (بخش شهر سالم) (زمستان ۱۳۷۲)

- استفاده از مولتی ویژن در مراکز پرتردد شهری (بخش شهر سالم) (بهار ۱۳۷۳)

- پارک انرژی‌های نو (بخش شهر سالم) (تابستان ۱۳۷۳)

- بهینه‌سازی خدمات پرواز (بخش شهر سالم) (زمستان ۱۳۷۳)

- بازارچه صنایع دستی در کوهپایه‌های شمال تهران (بخش شهر سالم) (تابستان ۱۳۷۴)

ضمناً کتب زیر منتشر گردیده اند:

۱- سازه پارکینگهای طبقاتی (PARKING STRUCTURES) (۱۳۷۲)

۲- سازه‌های آبی (HYDRAULIC STRUCTURES) (۱۳۷۳)

۳- خودآموز اتوکد ۱۲ (AUTO CAD. V.12 USER'S GUIDE) (۱۳۷۳)

- ۴- برنامه‌ریزی و طراحی هتل (دفتر تحقیقات و معیارهای فنی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - ۱۳۷۵)
- ۵- بیستوپنج جلد استانداردهای صنعت آب کشور (دفتر امور فنی و تدوین معیارهای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - ۱۳۷۵)
- ۶- راهنمای برنامه نویسی سه بعدی OPEN GL (۱۳۸۲)

کتب زیر بزودی منتشر می‌شوند:

- ۱- منظرسازی (طراحی، اجراء) LANDSCAPING PRINCIPLES & PRACTICES (مترجم: رهشهر)
- ۲- اصول زمین کردن الکتریکی (اتصال به زمین) ELECTRICAL GROUNDING (مترجم: رهشهر)